

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

47

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

BRNO 2006

PD 1520/47.2006

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Petr Škrdl

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

47 (2006)

97220/07

07220/07

Obrázek na obálce
Cover illustration

Pekárna. Kamzík (*Rupicapra rupicapra*). Foto M. Frouz

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

Copyright © 2006 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz/3calcz.htm>

9395458

TEČOVICE (okr. Zlín)

„Za hamrovím“. LnK. Sídliště. Povrchový sběr. Uložení: Muzeum jv. Moravy ve Zlíně.

Na jaře 2005 bylo při povrchovém průzkumu zaměřeném na vyhledávání neolitických lokalit v oblasti dolního Podřevnicka objeveno na katastru obce Tečovice nové sídliště kultury s lineární keramikou. Naleziště leží na polích asi 1,3 km jihozápadním směrem od středu obce, v trati „Za hamrovím“ (západní část trati „Stráně“), na jižním svahu táhlého návrší zvedajícího se nad inundačním terénem pravého břehu dříve meandrující řeky Dřevnice, v nadmořské výšce 200–206 m. Na západě je tento svah ohraničen údolím potoka Racková, který se zhruba po 700 m vlévá do Dřevnice. Nálezy LnK pocházejí z plochy o rozměrech ca 50 × 150 m, táhnoucí se podél vrstevnice směrem od východu k západu. Zatím nepočtenou kolekci tvoří zlomky keramiky vyráběné převážně z hlíny s organickou příměsí, ojediněle i zdobené (žlábkovité linie, masivní plastický výčnělek s důlky po stranách), dále štipaná industrie (čepelky z radiolaritu nebo rohovce) a části plochých třecích podložek. Podle dosavadních nálezů můžeme nově objevené sídliště v Tečovicích zařadit s největší pravděpodobností již do I. stupně kultury s lineární keramikou. Jde zatím o první doložené osídlení ze starší fáze LnK na pravobřeží dolního toku Dřevnice; opačný břeh řeky byl v tomto období osídlen intenzivněji (Malenovice-Masarykova ul. a trať Meziceřtí, Kvítkovice-Chmelín).

Další, chronologicky zřejmě mladší sídliště LnK, ležící rovněž na katastru Tečovic, se nachází asi 450 m východním směrem od výše zmíněné lokality, ve východní části trati Stráně. Toto naleziště s polykulturním osídlením je známo z četných povrchových sběrů již od 50. let minulého století.

Jana Langová

Resumé

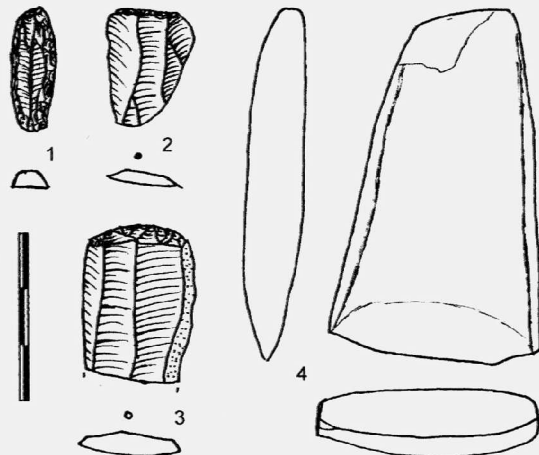
Tečovice (Bez. Zlín). „Za hamrovím“. Linienbandkeramik. Siedlung. Oberflächensammlung.

TOPOLNÁ (okr. Uherské Hradiště)

„Osičná“. MMK (II. stupeň). Sídliště. Povrchový průzkum.

Dosud neznámá neolitická lokalita byla objevena při povrchovém průzkumu na katastru obce Topolná. Nachází se na výrazném temeni, které vybíhá z kóty Hájiny (346 m) západním směrem do Dolnomoravského úvalu. Jedná se o strategicky umístěnou výšinnou polohu. Nadmořská výška místa činí rozmezí 255–265 m.

Z nálezů pochází početná, ale nevýrazná kolekce keramiky. Materiál je bez hrubých příměsí; typický je bochánkovitý výčnělek, který je charakteristický pro mladší stupeň kultury s MMK. Rozbor surovin štipané kamenné industrie (17 ks) byl proveden makroskopicky. Převažuje silicit, z glacienních sedimentů v počtu 12 ks (hrubý úštěp s drásadlovitou úpravou, vytěžené čepelové jednodopodstavové jádro, čepel s příčnou retuší – obr. 16:2, 7 čepelí, z nichž je 5 přelomených, a mikrolitické dvojité škrabadlo s oboustrannou retuší na bočních stranách artefaktu nebo atypický vrták – obr. 16:1, 1 odpad), následuje čokoládový silicit (přelomená čepel s kúrou), silicit krakovsko-čenstochovské jury (čepelové škra-

Obr. 16. Topolná. Výběr kamenné industrie. Topolná. Steinindustrie (Auswahl).

badlo, na bázi přelomené, obr. 16:3) a 2× přepálený silicit (fragment čepel a odpad). Kamennou broušenou industrii reprezentuje téměř celá plochá sekerka s ulomeným týlem a s lehce zabroušenými boky ze zelené břidlice odpovídající typu Želešice (obr. 16:4).

Soubor nálezů má poměrně homogenní charakter bez cizích příměsí, který odpovídá datování do mladšího stupně kultury s MMK.

Terénní průzkum proběhl v rámci grantu GA AV ČR B8001203 a příspěvek vznikl díky projektům GAČR 404-05-0305 a GAČR 404-05-H527.

Martin Kuča, Petr Škrdla

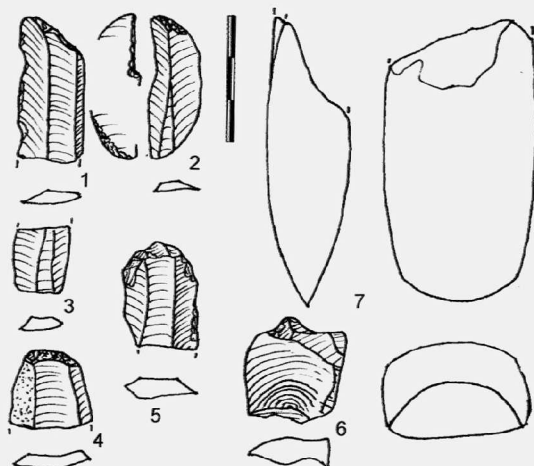
Resumé

Topolná (Bez. Uherské Hradiště). „Osičná“. Mährische bemalte Keramik (II. Stufe). Siedlung. Oberflächensammlung.

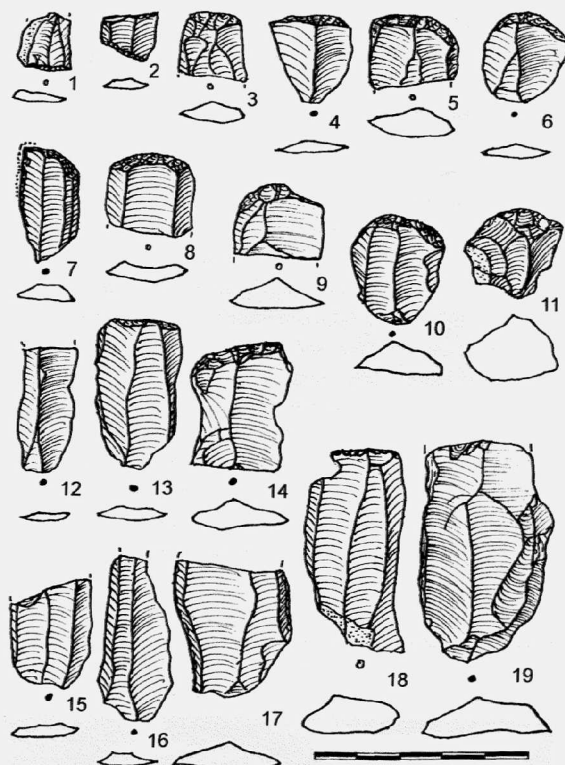
TRAPLICE (okr. Uherské Hradiště)

„Kopaniny“. LnK (?). Sídliště. Povrchový průzkum.

Během povrchového sběru u Traplic v poloze „Kopaniny“ byla objevena nová lokalita z neolitu. Hmotnou kulturu tvoří nálezy keramiky, štipané a broušené kamenné industrie. Keramika nemá výrazné chronologické znaky, patrný je jen fragment okraje misky. Hmota je jemnozrnná až jemně plaveaná. Štipaná kamenná industrie v počtu 22 ks je poměrně pestrá (obr. 17:1–6). V surovinovém spektru převažuje silicit z glacienních sedimentů (přelomené čepelové škrabadlo s laterální retuší, odštěpovač, zobec, přelomená čepel s příčnou retuší a přelomená čepel), dále se vyskytuje radiolarit (2 dlouhé trapézy, jeden z nich s leskem), lokální moravský jurský rohovec (6 ks odpadu, 1 úštěp), rohovec typu Krumlovský les – varieta I (2 úštěpy), chalcedon? (jádro) a přepálený silicit (4 ks odpadu). Broušenou kamennou industrii zastupuje břitová část nízkého kopytovitého klínu z metabazitu typu Podjízeří (obr. 17:7), jehož kulturní příslušnost je nejpravděpodobnější ke kultuře s lineární keramikou. Podobně můžeme předběžně hodnotit celý soubor, i když příměs dalších kultur (např. MMK) nelze vyloučit.

Obr. 17. Traplice. Výběr kamenné industrie.
Traplice. Steinindustrie (Auswahl).

Obr. 18. Tučapy. Výběr Kamenné industrie.
Tučapy. Steinindustrie (Auswahl).

Terénní průzkum proběhl v rámci grantu GA AV ČR B8001203 a příspěvek vznikl díky projektům GAČR 404-05-0305 a GAČR 404-05-H527.

Martin Kuča, Petr Škrdla, Milan Vokáč

Resumé

Traplice (Bez. Uherské Hradiště). „Kopaniny“. Linienbandkeramik (?). Siedlung. Oberflächensammlung.

TUČAPY (okr. Uherské Hradiště)

„Nad horkami“. MMK (II. stupeň). Sídliště. Povrchový sběr.

Během povrchové prospekce bylo objeveno nové neolitické sídliště. Z plochy sídliště bylo získáno větší množství pozůstatků hmotné kultury.

Keramika vykazuje prvky příznačné pro kulturu s moravskou malovanou keramikou (obr. 19). Převažují zaoblené okraje z mís, přičemž je okraj často vyhnutý. Ploché výčnělky jsou umístěny na okraji nebo na hrdle nádob. Polokulovitý výčnělek se nachází na výduti blíž nespecifikovatelné nádoby. Převažuje oranžový až šedě zabarvený tón střepů.

Štěpaná kamenná industrie je zastoupena 48 kusy (obr. 18). V surovinovém spektru dominuje silicit z glacienních sedimentů v počtu 34 ks včetně jednoho přepáleného, který je doplněn dvěma kusy rohovce typu Krumlovský les I (1 ks z lokálních štěrků), radiolaritem, moravským jurským rohovcem (vše po 1 ks) a deseti přepálenými artefakty. Z technologického pohledu kolekce sestává z 1 vytěženého jádra, 8 úštěpů, 8 čepelí, 16 zlomků a 15 nástrojů. Skupina nástrojů je tvořena 9 škrabady (6 na čepeli, 1 kýlové, 1 vějířovité), 3 trapězy (2 krátké, 1 dlouhý s leskem), 2 čepce s příčnou retuší a fragment čepce s laterální retuší.

Broušená kamenná industrie není výrazná (obr. 19:4). Tvoří ji hrubší tylová část ploché sekerky z amfibolitu, ostří ploché sekerky a další dva zlomky ostří z plochých sekerek, všechny vyrobené ze zelené břidlice typu Želešice. Kamenou industrii ještě doplňuje kulovitý otloukač z křemene.

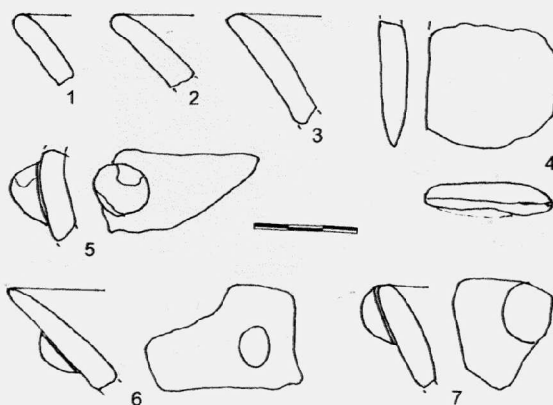
Nalezený materiál lze jednoznačně přiřadit mladšímu stupni kultury s moravskou malovanou keramikou.

Terénní průzkum proběhl v rámci grantu GA AV ČR B8001203 a příspěvek vznikl díky projektům GAČR 404-05-0305 a GAČR 404-05-H527.

Martin Kuča, Petr Škrdla

Resumé

Tučapy (Bez. Uherské Hradiště). „Nad horkami“. Mährische bemalte Keramik (II. Stufe). Siedlung. Oberflächensammlung.

Obr. 19. Tučapy. Výběr materiálu.
Tučapy. Materialauswahl.